

งานวิจัยในชั้นเรียน
การปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียนและการส่งงาน วิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร
ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ๑

ชื่อผู้วิจัย
นางนพคุณ นุ่มดี
ครู คศ.๒

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี
ภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๘

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณนักศึกษาประเภ่วิชาคหกรรม สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปวส.๑ อันเป็นที่รักทุกคน บางคนอาจจะต้ออื่น ขาดความรับผิดชอบ คำนึงถึงแต่เหตุผลของตนเอง ด้วยอารมณ์ของวัยรุ่น แต่เมื่อทำการปรับพฤติกรรมก็ยังคงให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และมีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ และขอบคุณเพื่อนร่วมงาน หัวหน้าแผนกวิชา และคณะครูอาจารย์ในแผนกที่คอยให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาตลอดมา

นพคุณ นุ่มดี
ผู้วิจัย

ชื่อเรื่อง	การปรับพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและการส่งงาน วิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ๑
Title	Adjusting classroom study behavior and submitting work Food Processing Higher Vocational Certificate Level ๒
ผู้วิจัย	นางสาวนพคุณ นุ่มดี ตำแหน่ง ครู คศ.๒
ลักษณะประชากรที่ศึกษา	จำนวน ๒๗ คน
นักศึกษาหลักสูตร	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร
ระยะเวลา	เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๘

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ เพื่อปรับพฤติกรรมการเรียนรู้และการส่งงานของนักศึกษารายวิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร และเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังการปรับพฤติกรรม การเรียนและการส่งงาน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาหลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร ชั้นปีที่ ๑ ที่ลงทะเบียนเรียน ในภาคเรียนที่ ๒/๒๕๖๘ จำนวน ๒๒ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบทดสอบก่อนการเรียน (pre-test) และแบบทดสอบหลังการเรียน (post-test) แบบ ๒ คำตอบ คือ ถูกและผิด จำนวน ๑๐ ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ผลการวิจัยมีดังนี้

ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในช่วงสัปดาห์ที่ ๑-๔ พบว่ามีพฤติกรรมการเรียนรู้เข้าชั้นเรียนสาย ขาดเรียนบ่อย ไม่ตั้งใจเรียน พูดคุยกันเองและเล่น โซเชียล เล่น Facebook ผ่านมือถือและ I-pad โดยไม่ยอมจดบันทึกเนื้อหาที่ผู้สอนบรรยาย จากการทดสอบก่อนการเรียน (pre-test) พบว่า คะแนนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (๔-๕ คะแนน) ร้อยละ ๕๐ และ ๕๕.๕ ตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงพื้นฐานความรู้ก่อนการเรียนของนักศึกษาปวส.๑ เกี่ยวกับ วิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร อยู่ในระดับปานกลาง ภายหลังจากการปรับพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและการส่งงานแล้ว ได้ทำการทดสอบหลังการเรียน (post-test) พบว่า คะแนนส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี (๙ คะแนน) ร้อยละ ๙๐ เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test) และคะแนนทดสอบหลังการเรียน (post-test) แสดงให้เห็นว่าหลังจากปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(๒)
บทคัดย่อ	(๓)
สารบัญ	(๔)
สารบัญตาราง	(๕)
บทที่ ๑ บทนำ	(๖)
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	(๖)
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	(๖)
ขอบเขตในการศึกษา	(๖)
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย/นิยามศัพท์เฉพาะ	(๖)
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	(๖)
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	(๗)
แนวคิดการปรับปรุงพฤติกรรมในชั้นเรียน	(๗)
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	(๘)
กรอบแนวคิดในการศึกษา	(๘)
บทที่ ๓ วิธีการดำเนินการวิจัย	(๙)
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	(๙)
เครื่องมือที่ใช้	(๙)
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	(๙)
การเก็บรวบรวมข้อมูล	(๙)
การวิเคราะห์ข้อมูล	(๑๐)
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	(๑๐)
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	(๑๑)
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	(๑๑)
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	(๑๒)
สรุปผลการวิจัย	(๑๒)
อภิปรายผล	(๑๒)
ข้อเสนอแนะ	(๑๓)
บรรณานุกรม	(๑๔)

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ ๑ ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pre-test)	๖
ตารางที่ ๒ ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังการเรียนรู้(post-test)	๖

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การประยุกต์ความรู้จากทฤษฎีทางจิตวิทยาใช้ในการสร้างให้มี พฤติกรรมใหม่เกิดขึ้น การพัฒนาพฤติกรรมพึงปรารถนาที่มีอยู่เดิมให้มีความเหมาะสมมากขึ้นหรือมีเพิ่มมากขึ้น การลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้น้อยลง หรือ ขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้หมดไปทฤษฎีที่ใช้ในการปรับพฤติกรรม ทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานมี ๒ ทฤษฎีหลักคือ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ (Operant conditioning theory) และทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social cognitive theory) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ ผู้นำของทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำคือ เบอร์ริส เฟรดเดอริก สกินเนอร์ (Burrhus Frederic Skinner) แนวคิดพื้นฐานที่นำมาใช้ในการปรับพฤติกรรมคือ การเสริมแรง (Reinforcement) และการลงโทษ (Punishment) การเสริมแรง หมายถึงกระบวนการที่เมื่ออินทรีย์ทำพฤติกรรมหนึ่งแล้วมีตัวเสริมแรงทางบวก (Positive reinforcer) เกิดตามหลัง หรือกระบวนการที่เมื่ออินทรีย์ทำพฤติกรรมหนึ่งแล้วสามารถไปหยุดตัว เสริมแรงทางลบ (Negative reinforcer) ได้ และทั้ง ๒ กระบวนการนี้ส่งผลให้พฤติกรรมนั้นมีความน่าจะเป็นในการเกิดขึ้นอีกในวันข้างหน้า ในสถานการณ์ที่คล้ายกัน ในทางทฤษฎีเรียกกระบวนการแรกว่าการเสริมแรงทางบวก (Positive reinforcement) และกระบวนการหลังเรียกว่าการเสริมแรงทางลบ (Negative reinforcement) อินทรีย์ข้างต้น หมายถึงมนุษย์และสัตว์ในกระบวนการเสริมแรงทางลบ พฤติกรรมที่สามารถไปหยุดตัวเสริมแรงทางลบได้ เรียกว่าพฤติกรรมการหลีกเลี่ยง (Escape) ส่วนในโอกาสหน้า หากอินทรีย์แสดงพฤติกรรมก่อนที่จะเกิดตัวเสริมแรงทางลบ ส่งผลให้ไปป้องกันหรือลดความระคายเคืองของตัวเสริมแรงทางลบลง เรียกพฤติกรรมนี้ว่าการหลบหลีก (Avoidance) ตัวอย่างเช่น วันหนึ่งฝนฟ้าคะนอง มีเสียงฟ้าร้องและฝนสาดเข้ามาในบ้าน เจ้าของบ้านจึงเดินปิด

หน้าต่างบ้าน ส่งผลให้เสียงฟ้าคะนองลดลง และไม่มีฝนสาดเข้ามาในบ้านมากขึ้นอีก การปิดหน้าต่างในกรณีนี้จัดเป็นพฤติกรรมการหลีกเลี่ยง วันต่อมาเมื่อฝนตั้งเค้ามา เจ้าของบ้านรีบเดินไปปิดหน้าต่างบ้าน เมื่อฟ้าคะนองและฝนตก ส่งผลให้ในบ้านมีเสียงฟ้าคะนองไม่มากนัก และฝนไม่สาดเข้ามาในบ้าน การปิดหน้าต่างในกรณีหลังนี้จัดเป็นพฤติกรรมการหลบหลีกตัวเสริมแรงทางบวก หมายถึง สิ่งหรือสภาวะที่มีความหมายทางบวกสำหรับมนุษย์และสัตว์ เช่น อาหาร น้ำ อากาศ สภาวะความสบายกาย แต่ที่จำกัดเฉพาะมนุษย์ก็มีตัวอย่าง เช่น เงิน ค่าชมเชย ความมีชื่อเสียง เกียรติยศ

ในกระบวนการเสริมแรงทางบวกและการเสริมแรงทางลบ หลายกรณีจะมีสิ่งเร้าแสดงความแตกต่าง (Discriminative stimulus) เกิดขึ้นก่อนการเสริมแรง เพื่อให้อินทรีย์แยกแยะได้ว่าเมื่อใดที่แสดงพฤติกรรมแล้ว จะได้รับตัวเสริมแรงทางบวกหรือไปหยุดตัวเสริมแรงทางลบ เช่น ในกระบวนการเสริมแรงทางบวก การสอนหนูให้กดคันเพื่อให้ได้อาหารมากิน ก็สามารถมีไฟสีเขียวดวงหนึ่งเปิดขึ้น หนูก็เรียนรู้ได้ว่าเมื่อมีไฟสีเขียวเปิดขึ้น ก็สามารถไปกดคัน ก็จะได้อาหารมากิน แต่ถ้าไฟสีเขียวไม่เปิด แม้ไปกดคันก็ไม่ได้อาหารมากิน ในผู้ใหญ่ตัวอย่างนี้ก็ได้อีกการที่จะไปหยุดหรือหลีกเลี่ยงที่ตู้ขายเครื่องดื่มหรือไม่ ผู้ใหญ่ก็จะสังเกตว่าตู้ขายเครื่องดื่มนั้น ๆ มีไฟเปิดอยู่หรือไม่ ถ้ามีไฟเปิดอยู่แสดงว่าตู้ทำงานได้ หยอดเงินไปแล้วมีโอกาสได้เครื่องดื่มที่ต้องการได้มาก แต่ถ้าไฟดับอยู่ ผู้ใหญ่ก็คงจะไม่หยอดหรือหลีกเลี่ยงเพื่อซื้อเครื่องดื่ม เพราะมีโอกาสสูญเงินฟรีได้มาก เด็กก็เรียนรู้ในการสังเกตสิ่งเร้าแสดงความแตกต่างได้ เช่น พี่สอนน้องว่าถ้าจะขอเงินแม่ ให้ไปขอตอนที่แม่อารมณ์ดีก็มีโอกาสที่จะได้เงินมากกว่าตอนที่แม่อารมณ์ไม่ดี หรือมีอารมณ์กลาง ๆ เนื่องจากพี่เรียนรู้ว่าความมีอารมณ์ดีของแม่เป็นสิ่งเร้าแสดงความแตกต่างในทางกลับกันสิ่งเร้าที่แสดงความแตกต่างในกรณีกระบวนการเสริมแรงทางลบ จากตัวอย่างฝนฟ้าคะนองข้างต้น ถ้าบุคคลเห็นฟ้ามีดคลุ้มมาซึ่งจัดเป็นสิ่งเร้าแสดงความแตกต่างได้ จึงเดินไปปิดหน้าต่าง เพื่อลดเสียงฟ้าคะนองเมื่อฝนตก และป้องกันไม่ให้ฝนสาดเข้าในบ้านตัวเสริมแรงทางลบ หมายถึง สิ่งหรือสภาวะที่มีความระคายเคืองสำหรับมนุษย์และสัตว์ เช่น ความเจ็บปวด เสียงดัง ความร้อน ความหนาวเย็น แสงสว่างจ้า แต่ที่จำกัดเฉพาะมนุษย์ก็มีตัวอย่าง เช่น การอยู่ในภาวะที่อับอายขายหน้า การถูกตำหนิหรือบ่นจากคนอื่น การตำหนิตนเองตัวเสริมแรงทางลบ หมายถึง สิ่งหรือสภาวะที่มีความระคาย

เครื่องสำหรับมนุษย์และสัตว์ เช่น ความเจ็บปวด เสียงดัง ความร้อน ความหนาวเย็น แสงสว่างจ้า แต่ที่จำกัดเฉพาะมนุษย์ก็มีตัวอย่าง เช่น การอยู่ในภาวะที่อับอายขายหน้า การถูกตำหนิหรือบ่นจากคนอื่น การตำหนิตนเอง

การลงโทษ คือกระบวนการที่เมื่ออินทรีย์แสดงพฤติกรรมเป้าหมายก็มีการเสนอตัวเสริมแรงทางลบให้แก่อินทรีย์ หรือ มีการถอนตัวเสริมแรงทางบวกออกมา (สกินเนอร์, ๑๙๕๓, น. ๗๓, ๓๓๗) ตัวอย่างของกรณีแรก เช่น ลูกเล่นจนส่งผลให้แม่ตำหนิลูก ส่วนกรณีหลัง เช่น ลูกเปิดโทรทัศน์เสียงดัง แม่บอกให้ลดเสียงลง ก็ไม่ยอมลด แม่เลยปิดโทรทัศน์ และนำรีโมตคอนโทรลไปใส่ตู้ ล็อกกุญแจไว้ ในนิยามนี้มีการใช้คำที่อาจทำให้เกิดความสับสนได้ คือ คำว่า "ตัวเสริมแรงทางลบ" ซึ่งสกินเนอร์ใช้ในความหมายคล้ายกับ "สิ่งเร้าที่ระคายเคือง" และไม่ผูกติดกับคำหรือนำไปสู่ "การเสริมแรงทางลบ" เสมอไป ทฤษฎีการเรียนรู้คิดทางสังคม พัฒนาโดยอัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) ซึ่งพัฒนามาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory) อีกทอดหนึ่ง แนวคิดหลักเน้นที่การเรียนรู้จากการสังเกต (Observational learning) แหล่งของการเรียนรู้ อาจเป็น การกระทำ การพูด การเขียนข้อความ หรือการวาดภาพ โดยตัวแบบจริง ตัวแบบในภาพยนตร์ ตัวแบบในรายการโทรทัศน์ ตัวแบบในสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือ วิทยุ อินเทอร์เน็ต ผนังโบสถ์ ผนังถ้ำ ทั้งนี้ตัวแบบอื่นในทฤษฎีนี้หมายถึงความรวมถึงบุคคล ตัวการ์ตูนหรือภาพแอนิเมชันที่เป็นภาพแทนผู้ใหญ่ วัยรุ่น เด็ก หรือสัตว์ เช่น ตัวการ์ฟิลด์ โดราเอมอน แบนดูรานิยาม ตัวแบบ (Model) ว่าหมายถึง "กระบวนการทำให้เหมือนทางจิตใจ" (Psychological matching processes)

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนได้นำเสนอโดยใช้โปรแกรม Microsofe office : power point ในการบรรยายและปัญหาสภาพช่วงโรคโควิด-๑๙ ระบาดมีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์บางช่วง ปรากฏว่านักเรียนนักศึกษาไม่สนใจที่จะฟังการบรรยายและไม่จดบันทึกการเรียนการสอนและไม่สนใจที่จะอ่านหนังสือเพิ่มเติม เนื่องจากมี power point, Hangout, Google classroom, App Line, Facebook สำหรับอ่าน จดสรุปก่อนสอบ นอกจากนี้ที่นักเรียนนักศึกษายังมีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในการส่งรายงาน การบ้านและงานที่ได้มอบหมายอีกด้วย ส่งผลให้ผลการเรียนของนักศึกษาต่ำลงเรื่อยๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งทำการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากที่ได้ทำการปรับพฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียนว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

๑.๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ๑.๒.๑. เพื่อปรับพฤติกรรมการเรียนและการส่งงานของนักศึกษาวิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร
- ๑.๒.๒. เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังการปรับพฤติกรรมการเรียนและการส่งงาน

๑.๓. ขอบเขตของการวิจัย

๑) ขอบเขตเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นบทเรียนในวิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารโดยแบ่งเป็น ๓ ช่วง คือ ช่วงที่ ๑ บทที่ ๑-๒ ช่วงที่ ๒ บทที่ ๓-๔ และช่วงที่ ๓ บทที่ ๕

๒) ขอบเขตประชากร นักศึกษาปวส.๑ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำนวน ๒๒ คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

๑.๔. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย/นิยามศัพท์เฉพาะ

การปรับพฤติกรรม คือ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมระหว่างการเรียนในชั้นเรียนและการส่งงาน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการทดสอบหลังการเรียน ภายหลังการปรับพฤติกรรม

๑.๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑.๕.๑. ได้วิธีการสอนเพื่อปรับพฤติกรรมผู้เรียน
- ๑.๕.๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.) แนวคิด ทฤษฎี

๒.๑.๑. การปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน ประเทือง ภูมิภักทราคม (๒๕๔๐) อ้างถึงในขวัญเฉลิม ต้นประเสริฐ (๒๕๕๓ : online) ได้อธิบายว่า “การปรับพฤติกรรม หมายถึง การประยุกต์หลักการพฤติกรรมหรือหลักการเรียนรู้ เพื่อเปลี่ยนแปลงแก้ไขพฤติกรรมโดยเน้นที่พฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้หรือวัดได้เป็นสำคัญ และมีความเชื่อพื้นฐานว่าพฤติกรรมปกติและไม่ปกติพัฒนามาจากหลักการเรียนรู้” วิธีการปรับพฤติกรรม สามารถกระทำได้หลากหลายวิธี ซึ่งสามารถเลือกใช้วิธีการให้เหมาะสมกับผู้เรียนหรือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการปรับพฤติกรรม โดยทั่วไปนิยมใช้ ๕ วิธี ดังนี้

แรงเสริมเชิงบวก (Positive Reinforcement) เป็นวิธีการที่เสริมแรงเพื่อให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่ต้องการออกมาอย่างสม่ำเสมอ เช่น การชมเชยเมื่อตอบคำถามได้ถูกต้อง เป็นต้น

๒.๑.๑.๑. แรงเสริมเชิงลบ (Negative Reinforcement) เป็นวิธีการที่เสริมแรงในทางลบ เพื่อให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่ต้องการออกมา โดยการหลีกเลี่ยงการกระทำอีกสิ่งหนึ่ง เช่น กำหนดแบบฝึกหัด ๒ ส่วน ให้ผู้เรียนเลือกทำเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งเท่านั้น แต่ถ้าผู้เรียนคนใดเลือกทำทั้ง ๒ ส่วน จะมีคะแนนพิเศษให้ เป็นต้น

๒.๑.๑.๒. การหยุดยั้ง (Extinction) เป็นวิธีการที่ผู้สอนงดการให้รางวัล คำชมเชยต่อพฤติกรรมในชั้นเรียนที่ไม่พึงประสงค์ และใช้วิธีเสริมแรงเชิงบวกควบคู่ไปด้วย แต่วิธีการนี้เหมาะสำหรับพฤติกรรมที่ไม่รุนแรง เช่น การคุยในชั้นเรียน ผู้สอนจะทำการเพิกเฉยต่อพฤติกรรมดังกล่าว แต่เมื่อผู้เรียนที่คุยในชั้นเรียนสามารถตอบคำถามถูกต้อง ก็ให้คำชมเชยหรือรางวัล เป็นต้น

๒.๑.๑.๓. การทำสัญญากับผู้เรียน (Behavioral contract) เป็นวิธีการผู้สอนทำสัญญากับผู้เรียน เช่น หากผู้เรียนจดบันทึกการบรรยายในสมุดและส่งท้ายชั่วโมงครบทุกสัปดาห์ จะได้รับคะแนนจิตพิสัย ๕ คะแนน เป็นต้น

๒.๑.๑.๔. การลงโทษ (Punishment) เป็นวิธีการที่ผู้สอนพยายามขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนออกไป โดยการตำหนิ หักคะแนน หรือการลงโทษทางกาย เช่น เมื่อผู้เรียนขาดเรียนในสัปดาห์ใด จะต้องเขียนสรุปบทเรียนของสัปดาห์นั้นๆ ด้วยลายมือลงในกระดาน A๔ จำนวน ๑ แผ่น เป็นต้น

๒.๑.๒. ลักษณะของการปรับพฤติกรรม

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (๒๕๔๑) อ้างถึงในวรรณิ เจตจำนงนุช (๒๕๕๓:online) ได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของการปรับพฤติกรรมไว้ดังนี้

๑.๒.๑ มุ่งที่พฤติกรรมโดยตรง โดยที่พฤติกรรมนั้นต้องสังเกตเห็นได้ และวัดได้ตรงกันด้วยเครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัย ไม่ว่าการตอบสนองนั้นเป็นภายในหรือภายนอกก็ตาม

๑.๒.๒ ไม่ใช้คำที่เป็นการตีตรา นอกจากจะมีความหมายกว้าง ไม่มีความชัดเจน ยากต่อการสังเกตให้ตรงกัน และยากต่อการจัดโปรแกรมการปรับพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายได้ การตีตราอาจทำให้เด็กหรือผู้ปกครองเกิดความอับอายแล้วจะส่งผลให้เด็กเลือกแสดงพฤติกรรมตามที่ถูกตีตราได้

๑.๒.๓ พฤติกรรมไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมที่ปกติหรือผิดปกติ ก็ตาม ย่อมเกิดจากการเรียนรู้ในอดีตทั้งสิ้น ดังนั้นพฤติกรรมเหล่านี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยกระบวนการเรียนรู้

๑.๒.๔ การปรับพฤติกรรมจะเน้นสภาพ และเวลาในปัจจุบันเท่านั้น เมื่อวิเคราะห์ได้ว่าสิ่งเร้าและผลกรรมใดที่ทำให้พฤติกรรมนั้นเกิดบ่อยหรือลดลงในสภาพปัจจุบัน ก็สามารถปรับสิ่งเร้าและผลกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้พฤติกรรมดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

๑.๒.๕ การปรับพฤติกรรมนั้นจะเน้นวิธีการทางบวกมากกว่าวิธีการลงโทษ เนื่องจากเป้าหมายของการปรับพฤติกรรมเน้นการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการทางบวก เพราะเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ ทั้งยังได้ก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์น้อยกว่าวิธีการลงโทษ

๑.๒.๖ วิธีการปรับพฤติกรรมนั้น สามารถใช้ได้เหมาะสมตามลักษณะของปัญหาแต่ละบุคคล เพราะคนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ดังนั้นในการดำเนินการปรับพฤติกรรมจึงต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

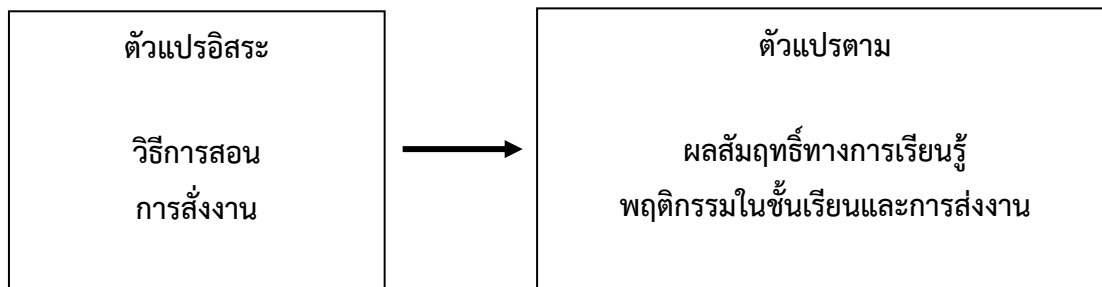
๑.๒.๗ วิธีการปรับพฤติกรรมเป็นวิธีการที่ได้รับการพิสูจน์มาแล้วว่า มีประสิทธิภาพและได้ผลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

๒.๒.) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๑ สุรกิจ คำวงศ์ปิ่น (๒๕๕๒) ได้ทำการวิจัยในชั้นเรียน เรื่องพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจที่ลงทะเบียนเรียนวิชาหลักการบัญชีเบื้องต้น ในภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๑ พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมไม่เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ ขาดการส่งงานหรือส่งงานไม่ครบตามที่ได้รับมอบหมาย ไม่ได้ทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง ไม่ใส่ใจในการทำแบบฝึกหัด โดยในภาพรวมพฤติกรรมต่างๆเกิดจากการไม่เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับต่ำ

๒.๒.๒ อารยา อินจันทร์ (๒๕๔๘) ได้ทำการวิจัยในชั้นเรียน เรื่องการปรับพฤติกรรมการขาดความรับผิดชอบของนักศึกษาชั้น ปวส. ๑ แผนวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิด้วยการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจ พบว่าภายหลังการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจและการปรับพฤติกรรมแบบยอมรับพฤติกรรมของผู้เรียนนั้น ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบไม่ส่งงานตามกำหนดลดลง คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๙๗% ในบางกรณี บางรายที่ไม่พัฒนาขึ้นพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากผู้เรียนมีภาระงานทางครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่สามารถจัดการภาระงานที่ผู้สอนมอบหมายได้ทันตามกำหนดจำนวน ๑ ราย ผู้สอนจึงใช้การยอมรับพฤติกรรมนั้นๆและให้ผู้เรียนเสนอเงื่อนไขร่วมกับครูผู้สอนโดยตกลงกันว่าให้ผู้เรียนส่งงานช้ากว่ากำหนดได้ ๑ วันเป็นกรณีพิเศษ

๒.๒.๓. กรอบแนวคิด

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียนและการส่งงานของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร) ชั้นปีที่ ๑ ตอนเรียน ของวิทยาลัยเทคนิคพบุรี ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

- ๓.๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒. เครื่องมือที่ใช้
- ๓.๓. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
- ๓.๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕. การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๖. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษา ปวส.๑ แผนกวิชาอาหารและโภชนาการ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำนวน ๒๒ คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

๓.๒. เครื่องมือที่ใช้

๓.๒.๑. แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ (pre-test) ชนิด ๒ คำตอบ คือถูกและผิด จำนวน ๑๐ ข้อ

๓.๒.๒. แบบทดสอบหลังการเรียนรู้ (post-test) ชนิด ๒ คำตอบ คือถูกและผิด จำนวน ๑๐ ข้อ โดยแบ่งค่าระดับคะแนนออกเป็น ๕ ระดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้และไม่ดี ดังนี้

๙-๑๐ คะแนน	หมายถึง	การเรียนรู้ในระดับ “ดีมาก”
๗-๘ คะแนน	หมายถึง	การเรียนรู้ในระดับ “ดี”
๕-๖ คะแนน	หมายถึง	การเรียนรู้ในระดับ “ปานกลาง”
๓-๔ คะแนน	หมายถึง	การเรียนรู้ในระดับ “พอใช้”
๑-๒ คะแนน	หมายถึง	การเรียนรู้ในระดับ “ไม่ดี”

๓.๒.๓. ใบบันทึกพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียนและการส่งงาน

๓.๓. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้และแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ ซึ่งแบบทดสอบจะนำมาจากเนื้อหาที่ได้บรรยายในชั้นเรียน และงานที่มอบหมาย โดยมีขั้นตอน ดังนี้ กำหนดเนื้อหาแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้และหลังการเรียนรู้

- ๓.๓.๑. สร้างแบบทดสอบ
- ๓.๓.๒. นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญทดลองทำ
- ๓.๓.๓. ประเมินผลการทดลอง และนำไปปรับปรุงแบบทดสอบ
- ๓.๓.๔. ทำการทดสอบ

๓.๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ๓.๔.๑. คะแนนจากแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ (pre-test)
- ๓.๔.๒. คะแนนจากแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ (post-test)
- ๓.๔.๓. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน เช่น การเข้าเรียน การส่งงาน เป็นต้น

๓.๕. การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๑) วิเคราะห์ผลคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) และผลคะแนนการทำแบบทดสอบหลังการเรียน (post-test) แล้วนำผลคะแนนมาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์

๓.๕.๒) สังเกตพฤติกรรม

๓.๕.๓) บันทึกการส่งงาน

๓.๖. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ใช้ค่าสถิติร้อยละ

$$\text{จากสูตร ค่าเฉลี่ย } (\bar{x}) = \frac{\sum x}{n}$$

$$\text{แทนค่าได้ ; } \bar{x} = \frac{480}{30}$$

$$\bar{x} = 16$$

บทที่ ๔
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ และแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ ๑ ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pre-test)

คะแนน pre-test	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๐	๖	๐
๔	๕	๒๒.๗๒
๕	๓	๑๓.๖๓
๖	๔	๑๘.๑๘
๗	๔	๑๘.๑๘

จากตารางที่ ๑ จะเห็นได้ว่าคะแนนทดสอบก่อนการเรียนรู้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (๔-๕ คะแนน) ร้อยละ ๒๒ และ ๒๗.๘ ตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงพื้นฐานความรู้ก่อนการเรียนรู้ของนักศึกษา ปวส.ชั้นปีที่ ๑ เกี่ยวกับวิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารอาหารอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๒ ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังการเรียนรู้(post-test)

คะแนน post-test	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๘	๗	๓๑.๘๑
๙	๑๑	๕๐
๑๐	๕	๒๒.๗๒

จากตารางที่ ๒ จะเห็นได้ว่าคะแนนทดสอบหลังการเรียนรู้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี (๙ คะแนน) ร้อยละ ๕๐ เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pre-test) (ตารางที่ ๑) และคะแนนทดสอบหลังการเรียนรู้ (post-test) (ตารางที่ ๒) แสดงให้เห็นว่าหลังจากปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๕.๑. สรุปผลการวิจัย

จากการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียนของนักศึกษา ปวส.ชั้นปีที่ ๑ วิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร ในช่วงสัปดาห์ที่ ๑-๔ พบปัญหา ดังนี้

- ๕.๑.๑. ไม่ฟังการบรรยายและไม่ใส่ใจเรียน
- ๕.๑.๒. เล่นเกมส์และ facebook ผ่านมือถือและ I-pad
- ๕.๑.๓. ถ่ายรูปเล่นในชั้นเรียน
- ๕.๑.๔. พูดคุยในชั้นเรียน
- ๕.๑.๕. หลับ
- ๕.๑.๖. มาเรียนสายหรือขาดเรียน

ผู้วิจัยได้เริ่มทำการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน ตั้งแต่ช่วงสัปดาห์ที่ ๕ เป็นต้นไป โดยใช้วิธีการปรับพฤติกรรม ๒ วิธี คือ วิธีการเสริมแรงเชิงบวก (Positive Reinforcement) หลังจากการบรรยายเสร็จสิ้นลง ซึ่งจะใช้เวลาโดยประมาณ ๒ ชั่วโมง สำหรับ ๑ ชั่วโมงจะเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ถาม-ตอบประเด็นข้อสงสัย ซึ่งกรณีที่นักศึกษาคนใดสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องตามเนื้อหา จะบวกคะแนนเพิ่มให้ ๑ คะแนน/คำถาม และการทำสัญญากับผู้เรียน (Behavioral contract) โดยกำหนดให้นักศึกษาจดบันทึกสรุปการบรรยายในสมุด และส่งท้ายชั่วโมงทุกสัปดาห์ รวมถึงการสั่งการบ้าน โดยให้ทำใส่ในสมุด เขียนด้วยลายมือ ส่งก่อนเข้าเรียนในสัปดาห์ถัดไป พบว่านักศึกษามีความตั้งใจและใส่ใจการเรียนมากขึ้น พูดคุยและเล่นในชั้นเรียนน้อยลง เข้าชั้นเรียนเร็วขึ้น ที่ไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการเล่นในชั้นเรียน ซึ่งจากการสังเกตพฤติกรรมและการพูดคุยเป็นการส่วนตัว ผลปรากฏว่านักศึกษาคนดังกล่าวพักอาศัยอยู่กับญาติ ที่ อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี ส่วนบิดามารดาอยู่ที่จังหวัดกรุงเทพฯ นักศึกษาคนดังกล่าวจำเป็นต้องช่วยงานของญาติ ประกอบกับเดินทางไกล จึงทำให้มาสาย นอกจากนี้พฤติกรรมส่วนตัว จากการสังเกตพบว่านักศึกษาคนดังกล่าวเป็นคนอารมณ์ดี คิดอะไรง่าย ๆ ทำง่าย ๆ ไม่ค่อยสนใจระเบียบวินัย จึงไม่สนใจเกี่ยวกับการเข้าเรียน หรือเห็นความสำคัญของการเข้าชั้นเรียน อ่านหนังสือเอง ซึ่งในการทำแบบทดสอบก็สามารถทำคะแนนได้ดีกว่าคนที่เข้าชั้นเรียน แต่ผลการเรียนปลายภาคอยู่ในระดับดี เนื่องจากการส่งงานหลายชิ้นครบแต่ส่งช้า ส่วนอีก ๑ คน พบว่าพักอาศัยอยู่ที่ อ.พระพุทธบาท เดินทางไกล มีภาระและปัญหาส่วนตัวทางบ้าน ไม่สบายบ่อย ทำให้ขาดแรงจูงใจในการมาเรียน

๕.๒. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่ไม่ใส่ใจการเรียน ไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการศึกษาเท่าที่ควร ประกอบกับมีเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาดึงดูดความสนใจของนักศึกษา เช่น มือถือ ไอโฟน ไอแพด รวมถึงสังคมออนไลน์ เช่น facebook และ twitter เป็นต้น และการสนทนาผ่านมือถือ ทำให้นักศึกษามุ่งไปที่สิ่งดังกล่าวมากกว่าการเรียน โดยเห็นว่าการเรียนการสอนในชั้นเรียนสามารถไปอ่านหนังสือและ power point ด้วยตนเองได้ ทำให้เรียนรู้สิ่งที่ผู้สอนบรรยายไม่ครบถ้วนตามเนื้อหา ผู้สอนจึงจำเป็นต้องหาวิธีการเพื่อปรับพฤติกรรมผู้เรียน และดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจมากขึ้น

๕.๓. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

วิธีการสอน สื่อที่ใช้ในการสอน จำเป็นต้องนำเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่อยู่ในความสนใจของผู้เรียนเข้ามาใช้ด้วย เช่น การจัดทำหน้าเพจรูปใน Facebook เพื่อใช้สำหรับการนำเสนอบทความ ข่าวสารด้านการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการตั้งประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย เป็นต้น

อ้างอิง

ขวัญเฉลิม ต้นประเสริฐ.(๒๕๕๓).การปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน[online] สืบค้นเมื่อ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

จาก <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/๓๙๕๕๑๑>

สุรกิจ วงศ์คำปิ่น.(๒๕๕๒).พฤติกรรมการณ์เรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจที่ลงทะเบียนเรียนใน

รายวิชา ๕๒-๒๐๗ หลักการบัญชีเบื้องต้น ในภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๑ [online] สืบค้นเมื่อ

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จาก www.ba.northcm.ac.th/acca.pdf

อารยา อินทร์จันทร์.(๒๕๔๘).การปรับพฤติกรรมการณ์ขาดความรับผิดชอบของนักศึกษาชั้น ปวส. ๒

แผนกวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิโดยการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจ [Online] สืบค้นเมื่อ

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ จาก http://cdn.learners.in.th/assets/media/files/๐๐๐/๐๖๐/๘๗๗/original_CAR๔.pdf?๑๒๘๕๕๕๒๒๒๑